

การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ณฐนนท ทวีสิน¹ สุนิตดา เทคนิยม²

อานนท์ ทวีสิน³ นิตยา เปรมเจริญ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิจัยระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของประชาชนเขตทวีวัฒนา เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 384 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.48$) รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.54$) ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.55$) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.47$) และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.49$) ตามลำดับ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้ในระดับมาก ($r=0.77$) และเงื่อนไขด้านคุณธรรมในระดับมาก ($r=.71$) และปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านความพอประมาณในระดับมาก ($r=.75$) และ ($r=0.73$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การดำเนินชีวิต; ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง; เขตทวีวัฒนา

¹ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยทองสุข

99/79 ถ.บรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170, ประเทศไทย

อีเมล : thavi1946@gmail.com

² หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข

³ สำนักวิชาการ วิทยาลัยทองสุข

⁴ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

The Living Performance in Accordance with The Philosophy of Sufficiency Economy of The People in Thawi Watthana District at Bangkok

Nathanon Thavisin¹ Sunitda Tesniyom²

Anon Thavisin³ Nittaya Premcharoen⁴

Abstract

This research aims to: 1) To study the level of living according to Sufficiency Economy Philosophy of Thaweewattana people. Bangkok 2) To study the general condition of Thawi Watthana people. Quantitative research Using survey research. The data were collected by questionnaire. The population was 384 persons. The statistics used for data analysis were percentage, frequency, mean, and standard deviation. Correlation coefficient

The research found that most of respondents were female, single graduated Bachelor degree or equivalent. There were members 3-4 people in family with average income per month 15,001- 25,000 baht and the average monthly expenditures lower than 15,000 baht. The living performance in accordance with the philosophy of sufficiency economy of the people in Thawi Watthana District at Bangkok in overall was in high level ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.42$) When considering in each aspects which could sort from high to low as follows. Moral conditions aspect ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.48$) rationality aspect ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.54$) , moderation aspect ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.55$), knowledge condition ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.47$) and immunity system aspect ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.49$), respectively. Personal factors in education level were positively correlated with the living performance in accordance with the philosophy of sufficiency economy in the aspect of knowledge condition in high level ($r = 0.77$) and moral condition in high level ($r = .71$). Personal income per month and average monthly expenses were positively correlated with the way of living according to Sufficiency Economy Philosophy in high level ($r = .75$) and ($r = 0.73$), respectively

Keywords: The living performance; philosophy of sufficiency economy; Thawi Watthana District

¹ Vice President for Academic Affairs, Thongsook College

99/79 Baromrajchonnee Road, Thawiwattana, Bangkok 10170, Thailand

E-mai : thavi1946@gmail.com

² Master of Public Administration , Thongsook College

³ Office of administration, Thongsook College.

⁴ Faculty of Public Administration, Thongsook College

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและประชาชนอย่างมาก มีภาคธุรกิจจำนวนมากต้องปิดกิจการลง ส่งผลให้มีคนว่างงานและภาระหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรง เพราะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้อยู่บนรากฐานที่แข็งแรง ไม่ได้เกิดจากการพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน จนทำให้ประเทศไทยในขณะนั้นเกิดภาวะที่เรียกว่า เศรษฐกิจฟองสบู่ เมื่อฟองสบู่แตก จึงไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ปัญหาต่างๆ ก็ตามมามากมายจากภาวะวิกฤตการณ์ดังกล่าวทำให้ประเทศไทยได้บทเรียนที่มีผลมาจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลและขาดเสถียรภาพ ขาดความใส่ใจ ในการพัฒนาคุณภาพคนในทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จนสภาวะวิกฤตส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง ซึ่งจากบทเรียนในครั้งนั้นส่งผลให้ประเทศไทยมีการปรับทิศทางในการพัฒนาประเทศ โดยจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย เริ่มตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เน้นการพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนา คือเป็นการพัฒนาของคนโดยคน และเพื่อคน แนวคิดที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง จากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้ยึดเชิญแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของ

ประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาประเทศเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะต้องเกิดขึ้นพร้อมกัน และพร้อมกับเงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ความรู้ และคุณธรรม (Office of the National Economics and Social Development Board, 2007) อันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ เพราะความพอประมาณและความมีเหตุผล เป็นองค์ประกอบที่นำมาซึ่งความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากร ในสถานการณ์ที่ปราศจากการกระทบจากภายนอกและการมีภูมิคุ้มกันเป็นองค์ประกอบที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรให้พร้อมต่อการรองรับผลกระทบจากภายนอก นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ในด้านแนวคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารและพัฒนา เพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นขั้นตอนบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน พอใช้ รู้จักพอประมาณ คำนึงถึงเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ไม่ประมาท ใช้ความรู้รอบคอบ และระมัดระวังอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและรอบคอบ สามารถปฏิบัติได้จริงและใช้ได้กับทุกบริบทของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน ใช้จ่ายเงินที่ได้มาอย่างพอเพียง ประหยัดตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น

โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสิน ถ้ามีเงินเหลือ แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน ซึ่งจากสภาพการดำรงชีวิตของสังคมทุนนิยมในปัจจุบันได้ถูกปลูกฝัง สร้างหรือกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัวในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนันหรือการเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอ เพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่ง ไม่สามารถหลุดออกมาได้ ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำเนินชีวิต

ภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ (พ.ศ. 2540) ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ นอกจากนั้นประสบกับความไม่สมดุลที่เกิดจากการพัฒนาประเทศขาดความยั่งยืน เนื่องจากมุ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ขณะที่ด้านสังคมได้ประสบกับภาวะปัญหาต่างๆ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเสื่อมโทรมลง จึงมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ซึ่งถือเป็นปรัชญาที่ขึ้นนำยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และมั่นคงทุกภาคส่วน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 สังคมไทยได้เผชิญเหตุหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัวชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็น

พ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” จึงเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันยังจำเป็นต้องบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการพัฒนาพื้นที่การกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยนำมาเป็นปรัชญา

นำทางการดำเนินงานขององค์กร เพื่อนำพองค์กรไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน อีกทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในเขตทวิวิวัฒนาดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนในเขตทวิวัฒนาสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แต่จากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีแนวโน้มค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้ประชาชนในเขตทวิวัฒนาประสบปัญหาจากการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในราคาสูงขึ้น และส่วนมากยังมีภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ ส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ต้องกู้ยืมเงิน ทั้งในระบบและนอกระบบ จึงก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน ซึ่งหากประชาชนในเขตทวิวัฒนาที่ไม่มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตหรือในการใช้จ่าย ก็จะก่อให้เกิดหนี้สินตามมา และเกิดปัญหาความแตกแยกให้กับครอบครัว และทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่การงาน อาจทำให้องค์กรเสียหายได้

จากการเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการน้อมนำแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต จึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่อง การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ทราบถึงการดำเนินชีวิตโดยการปรับปรุงแบบการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับตนเอง ด้วยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อทำให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงานด้วยความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม โดยดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การกระทำ และการปฏิบัติต่างๆ ในชีวิตประจำวันของประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมทั้งมีความรู้ และคุณธรรม รวมทั้งแนวทางในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงของนักวิชาการต่างๆ โดยการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัว รวมไปถึงให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วย

ประชาชน หมายถึง หมู่คนที่อยู่อาศัยในเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ความพอประมาณ หมายถึง การดำเนินชีวิตของประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่มีความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจของประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง ประชาชนเขตทวิวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีการสร้างหรือเตรียมตัว

ด้วยการหาข้อมูลข่าวสารหรือวิจัยหาความรู้เพิ่มเติมให้มีพื้นฐานหรือมีความพร้อมมากเพียงพอที่จะรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ทั้งหลายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยความไม่ประมาท

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครมีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบและความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่างๆ นั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและในชั้นปฏิบัติ และได้มีการพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้มาใช้อย่างเกิดประโยชน์ต่อตนเอง และการงาน

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง ประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีการประพฤติตนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และอดทน มีความเพียร และมีสติปัญญาในการใช้ชีวิต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับ การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ให้สามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ได้อย่างพอเพียงกับรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัดในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม อันเป็นแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยที่ยึดหลักความพอเหมาะ พอดี มีเหตุผลและความไม่ประมาท

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชน

เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 77,050 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน โดยผู้วิจัยได้เปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง สำเร็จรูป Yamane (1970)

ตัวแปรที่วิจัย

จากการวิจัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ขอบเขตของระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการวิจัยและเก็บข้อมูล ช่วงเดือนตุลาคม 2560–กุมภาพันธ์ 2561

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงระดับในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
2. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และกระตุ้นให้เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Office of the National Economics and Social Development Board, 2007) จึงได้ประมวลและกลั่นกรองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้

และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

แนวทางปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะได้รับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

Wasi (1999) ได้กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้แปลว่าไม่เกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ส่งออก ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ทำเศรษฐกิจมหภาค และให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า คำว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้น หมายถึง พอเพียงในอย่างน้อย 7 ประการ ดังนี้

1. พอเพียงสำหรับชุมชน

2. จิตใจพอเพียง

3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง

4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง

5. ปัญญาพอเพียง

6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง

7. มีความมั่นคงพอเพียง

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างพอเพียงย่อมเกิดความสุขและความสมดุลนั้นจะนำไปสู่ความปกติและยั่งยืน ซึ่งเราอาจเรียกเศรษฐกิจพอเพียงในชื่ออื่นๆ เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุล เศรษฐกิจบูรณาการ เศรษฐกิจศีลธรรมและนี่คือเศรษฐกิจทางสายกลางหรือเศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิปทา เพราะเป็นการเชื่อมโยงกันทุกเรื่องเข้าด้วยกัน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม จิตใจ

สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2554 แผนพัฒนาฯ 11 ใช้แนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ วิสัยทัศน์ ประเทศไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้า คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มี 6 ประการ คือ

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
2. ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
3. ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน
4. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
6. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ปัจจัยแวดล้อมและความสามารถในการแข่งขันปัจจุบันของไทย โดยสถาบันการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก ทั้งสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) และการประชุมเวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) มีข้อสรุปตรงกันว่า ประเทศไทยยังมีความอ่อนแอด้าน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยตัวชี้วัดหลักด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนา จำนวนสิทธิบัตรและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ยังเป็นข้อจำกัดต่อการนำองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศโดยรวม

การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประพฤติปฏิบัติ ได้นั้น ควรทำเป็นแผนสำหรับปฏิบัติในแต่ละวันแต่ละเดือนแต่ละปี และทำไปจนกลายเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว ได้จัดทำคู่มือชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยเสนอวิธีการออมง่ายๆ ให้กับประชาชนได้นำไปปฏิบัติ เพื่อสร้างวินัยทางการเงินให้แก่ตนเอง และเหลือเงินออมไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การเก็บออม 7 วิธี
 - 1.1 กำหนดเป้าหมายการเก็บออม (แต่ละเดือนแต่ละปี จะมีเงินออมเท่าไร)
 - 1.2 กำหนดเป้าหมายการใช้จ่าย (แต่ละวันแต่ละเดือนจะมีเงินเท่าไร เมื่อไหร่ ต้องใช้เงินก้อนใหญ่)
 - 1.3 ประหยัดรายจ่าย (จ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายการใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือมากขึ้น)
 - 1.4 จ่ายค้ำค่า (จ่ายเท่าเดิม แต่ได้ประโยชน์มากขึ้น)
 - 1.5 ใช้เท่าที่จำเป็น (น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ)
 - 1.6 พึงระวังค่าใช้จ่ายที่มักจะไม่ถึง (ค่าธรรมเนียมรายเดือน รายปี ค่าภาษี ค่าดอกเบี้ยบัตรเครดิต ค่าปรับจ่ายหนี้)
 - 1.7 ไม่ก่อหนี้โดยไม่จำเป็นและเกินกำลัง (หนี้

ไม่ได้ แต่ต้องไม่เกิดกำลัง และต้องชำระคืนให้หมดโดยเร็ว)

2. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย หลักง่ายๆ ในการออมฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ ช่วยลดรายจ่าย สบายกระเป๋า การเพิ่มรายได้มีหลายวิธี โดยต้องคำนึงถึงความจริงในโลกว่า ไม่มีอะไรได้มาฟรีๆ ทุกอย่างต้องลงทุนลงแรงทั้งนั้น เช่น

2.1 การลงทุนทำมาค้าขาย

2.2 หาลาชีพเสริมเพิ่มรายได้ โดยอาจต้องลงทุน ลงทั้งแรง

2.3 วิจัยหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป้าหมายในการเพิ่มเงินเดือนหรือหาโอกาสก้าวหน้าในอนาคต

รายจ่ายแต่ละอย่างมีระดับความสำคัญไม่เท่ากัน ควรใช้จ่ายกับสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตก่อน เช่น ค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัย และพยายามลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัว จำนวน 100% จัดสรรใช้จ่ายไปกับสิ่งต่อไปนี้

1. ที่อยู่อาศัย ค่าเช่า หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ซื้อบ้าน ร้อยละ 25-30 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

2. ค่าอาหาร ร้อยละ 25 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

3. ค่าเสื้อผ้า ร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

4. ค่าเดินทาง ค่ารถ ค่าน้ำมัน หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้รถ ร้อยละ 10 - 15 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

5. ค่าสาธารณูปโภค ค่าน้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ร้อยละ 5 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

6. ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 5 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

7. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว สันทนาการ ท่องเที่ยว และบันเทิง ร้อยละ 5-10 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

8. เงินเก็บออมหรือเงินลงทุน ร้อยละ 5 - 10 ของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

9. ถ้าคิดจะก่อหนี้เงินกู้เพื่อเช่าที่อยู่อาศัย ไม่ควรให้มีการผ่อนชำระเกิน ร้อยละ 30 ของรายได้ครอบครัว

10. ถ้าคิดจะก่อหนี้เงินกู้เพื่อซื้อรถยนต์ ไม่ควรให้มีการผ่อนชำระเกิน ร้อยละ 15 ของรายได้ครอบครัว

การลดรายจ่าย คือ การฉลาดใช้สิ่งของต่างๆ รอบตัวให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการฉลาดซื้อ ใช้ด้วยการฉลาดซื้อ คือการเลือกซื้อแต่สินค้าที่คุ้มค่าคุ้มประโยชน์

การฉลาดใช้ คือ การรักษาสิ่งของต่างๆ ให้คงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งานได้นานๆ รวมถึงประหยัดค่าใช้จ่ายจำพวกค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ด้วยที่สำคัญ คือ การฉลาดใช้ชีวิต เพราะชีวิตของเราไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินทองหรือสิ่งของนอกกายแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังอยู่ที่การใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม สุขกาย สุขใจ ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย หรือมีความทุกข์จนนำไปสู่ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

3. การออมด้วยสมการง่ายๆ และเลข 10

3.1 การออมด้วยสมการง่ายๆ

รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายถึง เมื่อได้รายรับแล้ว หักเงินส่วนหนึ่งเป็นเงินออมก่อน ส่วนเงินที่เหลือ จึงเป็นเงินค่าใช้จ่าย

3.2 สมการข้อ 3.1 อาจทำไม่ได้ นำการออมเงินแบบลบ 10 มาใช้ หมายถึง เมื่อเราหาเงินมาได้เท่าไร ให้หักไว้เป็นเงินออมก่อนที่จะเอาไปใช้จ่ายทันที ร้อยละ 10 ของเงินที่หาได้ เช่น รับเงินเดือน 8,000 บาท ก็หักไว้เป็นเงินออมก่อนเลย 800 บาท การออมเงินแบบนี้เหมาะสำหรับคนที่วินัยทางการเงินค่อนข้างดี

3.3 การออมเงินแบบบวก 10 หมายถึง ถ้าเราใช้เงินไปเท่าไร ต้องเก็บเงินเพิ่มให้ได้ ร้อยละ 10 ของเงินที่ใช้ไป เช่น ซื้อของ 2,000 บาท ก็ต้องออมเงินเพิ่ม 200 บาทไปพร้อมๆ กัน วิธีนี้เหมาะกับคนที่ไม่มีนิสัยชอบ

จับจ่ายใช้สอย เพราะจะช่วยเตือนความจำให้เราเก็บเงินทุกครั้งที่ย่อยไป

4. สมุดบัญชีและคร่าวเรือน (ทำบัญชีรายรับและรายจ่าย) หมายถึง สมุดใช้จดบันทึกรายได้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนตนเองว่ามีมากน้อยอย่างไร เพื่อตรวจสอบการใช้จ่าย วิธีนี้จะช่วยให้รู้ว่าเราหมดเงินไปกับรายจ่ายประเภทไหนบ้าง และจะเลือกตัดทอนรายจ่ายส่วนใดออกไปบ้าง หลักง่ายๆ ในการบริหารเงิน คือ เมื่อจดเมื่อจำ ไม่มีเงิน

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาเหล่านี้ คือ การที่เราขาดความยับยั้งชั่งใจจะจ่ายโดยไม่จดจำ กว่าจะรู้ตัวอีกทีก็ไม่มีจะจ่ายแล้ว (Sufficiency Economy, nd.)

Tantivejkul (1999) ได้เรียบเรียงแนวทางปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่าความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง

2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า ความเจริญของคนทั้งหลายย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพ ของตนเป็นหลักสำคัญ

3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าขายประกอบอาชีพ แบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงในอดีต ดังกระแสพระราชดำรัสเรื่องนี้ ความว่า ความสุขความเจริญ อันแท้จริงนั้น หมายถึง ความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น

4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางในชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดยต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียง เป็นเป้าหมายสำคัญ

(สัมมาวาจา) ดังกระแสพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ว่า ความหมายชัดเจนว่า การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้ และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุขพอมือพอกินเป็นขั้นหนึ่ง และขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง

5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว (อบายมุข 6) ให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลจำนวนมากมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากละอายต่อแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราโชวาท ความว่า พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษา และเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น ให้่องงามสมบูรณ์ขึ้น

Isarangkun Na Ayuthaya (2009) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

1. การหาเลี้ยงชีพ (ผลิตและบริการ) อย่างพอเพียง โดยคำนึงถึงทรัพยากรในด้านต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ รวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการ ทั้งความรู้ เทคโนโลยี ประสิทธิภาพ และศักยภาพของคนและชุมชน แล้วเลือกผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากร และปัจจัยการผลิต สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของคนและภูมิสังคม โดยคำนึงถึงกรรมวิธีการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดโทษต่อคนสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือใช้วิธีการที่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น โดยการทุจริต ผิดกฎหมาย ไม่มีจรรยาบรรณ เพียงเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างไม่เป็นธรรม รวมถึงการวางแผนทั้งปริมาณ และคุณภาพการผลิตที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค และคำนึงถึงความคุ้มค่าของการลงทุน และการจัดการความเสี่ยงด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน และใช้ความรู้ทางวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังอย่างมีสติ อีกทั้งเสาะ

แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรอบรู้ และเพิ่มพูนปัญญา เพื่อให้ก้าวหน้าไปอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมกับความสุขในชีวิต

2. การรักษาทริพอย่างพอเพียง เมื่อแต่ละคน ประกอบอาชีพ ทำมาหากิน ทำให้ได้ทรัพย์มาครอบครอง และใช้เป็นปัจจัยในการบริโภคและยังชีพแล้วก็จำเป็นต้องรู้จักรักษาทริพต่างๆ ให้มีใช้นานๆ เช่น ทรัพย์ส่วนบุคคลต้องมีการใช้อย่างประหยัด ไม่ใช้อย่างสิ้นเปลือง ทะนุบำรุงรักษาสินของ เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ ให้คงอยู่สภาพอยู่คงทน เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ยาวนาน และคุ้มค่า หรือการมีส่วนร่วม ใส่ใจในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติ กิจกรรมต่างๆ ของสังคม การรักษาสมาคมของธรรมชาติ การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ เป็นต้น

3. บริโภคอย่างพอเพียง คือ การใช้ทรัพยากร รวมถึงการใช้จ่ายทรัพย์อย่างมีธรรมาภิบาล ซึ่งความมีธรรมาภิบาลนี้ต่างจากความตระหนี่ที่เป็นโทษกับสังคมและตนเอง เพราะคนตระหนี่เป็นคนที่เห็นแก่ตัว แต่คนมีธรรมาภิบาลเป็นคนที่

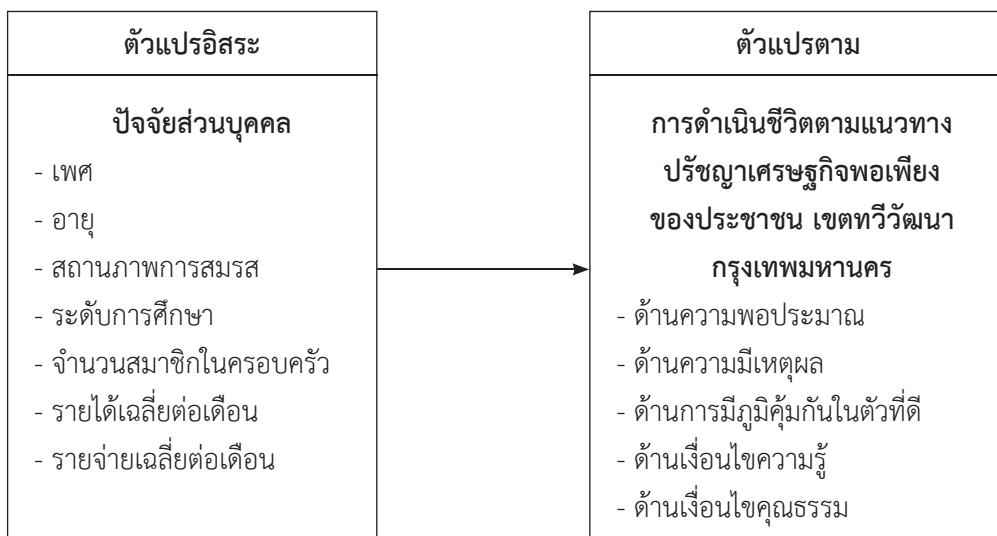
รู้จักกาลเทศะในการใช้จ่ายใช้สอย มีความพอประมาณ ในการใช้จ่ายอย่างสมเหตุสมผล สมดุลกับรายจ่ายและอัตราของเงิน และคำนึงถึงความประหยัด

ความจำเป็น ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ถ้าไม่มีเหตุจำเป็นหรือไม่เหมาะสมก็ไม่ต้องใช้ ไม่ต้องซื้อ โดยคำนึงถึง

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างรอบคอบ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม และต่อส่วนรวม โดยใช้สติ ปัญญา พิจารณาตามเหตุผลความเป็นจริงอย่างไม่เข้าข้างตนเอง

4. การใช้ทรัพย์อย่างพอเพียง ควรมีการแบ่งสัดส่วนของทรัพย์ในการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ทั้งเพื่อการดำเนินชีวิตภายในครอบครัว การแบ่งปันเพื่อแผ้วถางญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงการทำบุญตามความเชื่อและศรัทธาเพื่อประโยชน์ภายภาคหน้า การสงเคราะห์ผู้ยากไร้ขัดสนในสังคม ตลอดจนการออมและลงทุน การทำประกันในรูปแบบต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพทั่วไปของประชาชนในเขตทวีวัฒนามีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 77,050 คน

จากตารางสำมะโนของ Krejcie & Mogan, 1970 เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของกลุ่ม และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน

เครื่องมือและวิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 7 ข้อ เป็นลักษณะของการถามคำถามแบบปิด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของลิ

เคิร์ท (Likert) ประกอบด้วย ความพอประมาณ จำนวน 6 ข้อ ความมีเหตุผลจำนวน 6 ข้อ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จำนวน 6 ข้อ เงื่อนไขความรู้ จำนวน 6 ข้อ เงื่อนไขคุณธรรมจำนวน 6 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามปลายเปิด

การทดสอบความเที่ยงตรง (Reliability)

เมื่อได้แบบสอบถามที่มีการปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ทำการทดสอบความตรง (Validity) โดยการหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านโดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.50-1.00 ถือว่ามีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-Out) เพื่อแสดงความเชื่อถือได้ (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 ตัวอย่าง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มากกว่า 0.7 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือซึ่งจากเครื่องมือการวิจัยนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach, 1973) ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.815 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ จึงนำเอาแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ทำการตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 15,000 บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน

เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามลำดับ

1. ด้านความพอประมาณ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติในข้อท่านไม่กระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน มาเป็นอันดับหนึ่ง

2. ด้านความมีเหตุผล ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผลในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติในข้อท่านคำนึงถึงผลกระทบจากการกระทำของตนเองต่อสังคมส่วนรวม มาเป็นอันดับหนึ่ง

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ โดยมีการปฏิบัติในข้อท่านมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มาเป็นอันดับหนึ่ง

4. ด้านเงื่อนไขความรู้ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติในข้อท่านสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง มาเป็นอันดับหนึ่ง

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขคุณธรรมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยมีการปฏิบัติในข้อท่านยึดถือความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นหลักในการดำเนินชีวิต มาเป็นอันดับหนึ่ง

6. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้ในระดับมาก ($r=0.77$) และเงื่อนไขด้านคุณธรรมในระดับมาก ($r=.71$) และปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณในระดับมาก ($r=.75$) และ ($r=0.73$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี ควรเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างแท้จริง หากนำมาปรับใช้ในชีวิตของตนเองจะเป็นประโยชน์มาก โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้จริง อย่าทำอะไรมากเกินไป ควรทำแต่พอดี ไม่ควรทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ควรใช้ให้เหลือเก็บ แต่หากจะเก็บ ควรมีให้เหลือพอใช้ ไม่ใช่เก็บมากจนตัวเองใช้ชีวิตไม่ได้ หรือใช้จ่ายมากจนไม่เหลือเก็บก็ไม่ดี เมื่อมีความพอเพียงในตัวเองแล้ว ควรมีการแบ่งปัน

แกผูอื่นหรือเพื่อนๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตตนเอง และผูอื่นอยุเสมอ และควรมีการปลูกฝงตั้งแตเด็กๆ โดยครอบครัวจะต้องมีเวลาใหแกบุตรหลานของตน เพื่อคอยใหความรูและปลูกฝงใหเกิดภูมิคุมกันในตัวที่ดี เมื่อมีภูมิคุมกันในตัวที่ดีแลว ก็จะมีการมีเหตุผล และพอประมาณตามมา

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา การดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

1. มีระดับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.42$) จะเห็นได้ว่า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่อาจมองว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักยึดเหนี่ยวหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมทั้งมีความรู้ และคุณธรรม หากสามารถนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของเราได้ก็จะทำให้มี ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ต้องเดือดร้อนไปกับสังคมวัตถุนิยมใหม่ ไม่ต้องดิ้นรนไปกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น แต่ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีความพอดีในตัวเอง เหมาะสมตามฐานะของตน เพื่อให้ตนเอง ครอบครัว และคนรอบข้าง มีความสุขให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumkasean (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพบก ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพบก ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karnsa (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชน ตำบลกกกุง อำเภอมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaborworn and Tankaew (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กรณีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านความพอประมาณ ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหากคนเราตั้งมั่นอยู่ในความพอประมาณ ไม่มากไม่น้อยจนเกินไป มีความพอดีในตนเอง จะทำให้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง ไม่เดือดร้อนทั้งตตนเองและผูอื่น แต่หากใช้ชีวิตหรือทำสิ่งใดโดยขาดความพอดี ขาดความพอประมาณแล้ว บุคคลผู้นั้นย่อมตกอยู่ภายใต้แรงกดดันต่างๆ ทั้งจากตนเองและบุคคลรอบข้าง เพราะหากขาดความพอประมาณย่อมหมายถึงขาดความเป็นตัวเอง มีการกระทำที่เกินตัว ต้องคอยดิ้นรนเกินกว่าที่ตนเองจะกระทำ ได้ ดังนั้น ความพอประมาณจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา ซึ่งประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ก็ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ กล่าวคือ ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karnsa (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลกกกุง อำเภอมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Chumkasean (2007) ซึ่งได้ทำการศึกษา

เรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัด กองทัพเรือ พบว่า ข้าราชการทหารสังกัดกองทัพเรือ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านความมีเหตุผล ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ชีวิตต้องประกอบไปด้วยความมีเหตุผลเสมอ จึงจะทำการใด ๆ สำเร็จได้ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เพราะการมีเหตุผล มีการคิดก่อนลงมือทำ มีการคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำของตน ย่อมทำให้ผลที่ตามมาไม่เกิดข้อผิดพลาด ไม่กระทบหรือเป็นผลร้ายแก่ผู้อื่นมีเหตุและผลรองรับการกระทำเหล่านั้นเสมอ ดังนั้น หากคนเราใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล เต็มไปด้วยความรอบคอบ ย่อมทำให้ชีวิตมีแต่ความสุข ก้าวเดินอย่างถูกทางไม่ผิดพลาดไปในสิ่งที่ไม่ดี เช่นเดียวกับประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ก็มีการดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผลอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่คนเราสามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีความอดทน อดกลั้น ต่อเหตุการณ์เลวร้าย มีสติ ควบคุมอารมณ์ให้เป็นปกติได้ บุคคลผู้นั้นย่อมสามารถเอาชนะทุกสิ่งทุกอย่างได้โดยง่าย เพราะการควบคุมตนเองและควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี เหตุร้ายหรือภัยอันใกล้เข้ามาหรือเหตุการณ์ใดๆ ก็คงไม่สามารถมาทำร้ายอะไรเราได้ ดังนั้น การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนต้องมีไว้ในตัวเองเสมอ เช่นเดียวกับประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ที่มีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ หรือการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumkasean (2007) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพเรือ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพเรือมีระบบภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karnsa (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบล กกกุง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaborworn and Tankaew (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กรณีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านเงื่อนไขความรู้ ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากไม่เพียงแต่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้น คนเราต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เราต้องปฏิบัติเพิ่มเติมอีกด้วย การมีความรู้ที่แท้จริง ย่อมสามารถจะทำการใดๆ ได้อย่างถูกต้อง ปราศจากข้อผิดพลาด ดังนั้น ความรู้จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทุกคนต้องขวนขวาย และแสวงหาไว้ในตัวเองตลอดเวลา ซึ่งบุคลากรของประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความรู้และการมีความรู้ที่แท้จริงในเรื่องต่างๆ ให้มากที่สุด เพื่อให้การทำงานและการดำรงชีวิตเป็นไปได้อย่างถูกต้อง ไม่เกิดข้อผิดพลาดหรือความล้มเหลวแก่ตนเองและบุคคลรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumkasean (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพเรือ ใน

เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการทหารสังกัดกองทัพอากาศ มีความรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karnsa (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลกกกุง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงด้านมีความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaborworn and Tankaew, A (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กรณีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต ด้านเงื่อนไขความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Keatkrai (2008) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

1.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผลการศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากคุณธรรมเป็นเรื่องละเอียดอ่อนในจิตใจ จนบางครั้งก็ใกล้เคียงกับความรู้สึกในตัวเองมาก เช่นนี้ จึงไม่สามารถบังคับให้แต่ละบุคคลมีคุณธรรมในระดับที่สูงได้ คุณธรรมจึงต้องเกิดและมีขึ้นเองด้วยตัวเราเอง บางครั้งอาจจะถูกแนะนำหรืออบรมสั่งสอนมาบ้าง แต่หากผู้สอนไม่รับเอาหรือไม่นำมาใส่ไว้ในตัวเอง ก็คงไม่สามารถไปบังคับจิตใจกันได้ แต่ผลของการมีคุณธรรมที่ดีย่อมส่งผลให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่ประเสริฐ น่าคบหา มีมิตรสหายมากมาย ทำอะไรก็ได้ รับการเกื้อหนุน อุปถัมภ์ค้ำชู มากกว่าผู้ที่ไร้คุณธรรม ดังนั้น การมีคุณธรรมในตัวเองจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์

ทุกคนควรมีไว้ในตัวเองให้มากที่สุด เพื่อให้การดำเนินชีวิตมีแต่ความสุขและเจริญก้าวหน้า ประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการมีคุณธรรมในตัวเองให้มากที่สุด เพื่อส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นปกติสุข ไม่เบียดเบียนผู้ใด เป็นผู้ที่น่าคบหาและอยู่ในสังคมโดยรวมได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumkasean (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพอากาศ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพอากาศ มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaborworn and Tankaew (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กรณีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น การรับรู้หรือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุม และครบถ้วนมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นเชิงคุณภาพเพิ่มเติมด้วย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสังเกตร่วมด้วย เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป
3. ควรทำการศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเปรียบเทียบประชาชนเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

กับประชาชนในเขตอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้านมากยิ่งขึ้น

4. สำนักงานเขตทวีวัฒนา ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาหรือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริงและให้ผลที่ดีทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่นั่นเอง

Reference

- Akaku, T. (2001). *Research methodology in behavioral sciences and social sciences*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat university. [InThai]
- Chumkasean, C. (2007). *Living by Philosophy of Sufficiency economic and indebtedness of the navy personnel residence in Bangkok*. Burapa University. [InThai]
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row
- Isarangkun Na Ayuthaya, C. (2009). *Follow the father of sufficiency ... to sustainable development*. Bangkok: Crown Property Bureau. [InThai]
- Karnsa, K. (2007). *Relationship between Sufficiency Economy The quality of life of people in Kok Kung district, Muang Suang. Roi ed*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [InThai]
- Keatkrai, A. (2008). *Application of Sufficiency Economy Philosophy in People's Daily Life of Klong Phra Udom Sub-District, Pakkred District, Nonthaburi Province*. Phranakhon Rajabhat University. [InThai]
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. w. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities" *Education and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Office of the National Economics and Social Development Board. (2007). *The Philosophy of sufficiency Economy*. Bangkok: Century. [In Thai]
- Rattanaborworn, J., & Tankaew, A. (2009). *Behavior of Students Ubon Ratchathani Rajabhat University: Case of Applying Sufficiency Economy Philosophy in Life*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University. [InThai]
- Sufficiency Economy. (nd.). *Buddhism and Sufficiency economy*. Retrieved from <https://sites.google.com/site/sirimapt/bi-ngan-thi2-sersthkic-phx-pheiyng>
- Tantivejkul, S. (1999). *Living in Sufficiency Economy by Royal Initiative in development day*. Bangkok: Department of Community Development. [In Thai]
- Wasi, P. (1999). *Sufficiency Economy and Civil Society: A Way to Reinvent Economic Society*. Bangkok: Pimpaluk. [In Thai]